

Parohia „Înălțarea Domnului”

Str. Crinilor 45, Pașcani, jud. Iași
inaltareadomnului.pascani@gmail.com

Paroh: Pr. Marius Ionuț Tabarcea

+40 745 776 456

Coslujitor: Pr. Leonardo Ioan Atudorei

+40 747 580 111

Bucurați-vă!

„Bucurați-vă în nădejde; în suferință fiți răbdători; la rugăciune stăruivi.” (Romani 12, 12)

Anul VI • Nr. 2 (142) • 9 februarie 2025

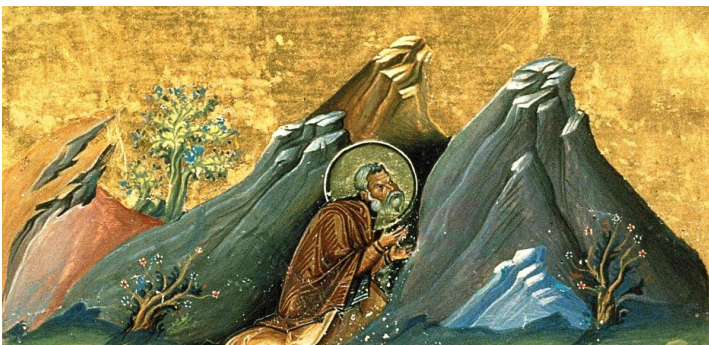
Publicație editată și distribuită gratuit de Parohia „Înălțarea Domnului” Pașcani, Protopopiatul Pașcani

Calea spre mântuire

Să folosim șansa oferită de harul lui Dumnezeu

Sfântul Teofan Zăvorâtul

Trezirea păcătosului este acel fapt săvârșit de harul dumnezeiesc în inima lui prin care, asemeni cuiva trezit din somn, el își vede păcătoșenia, simte primejdia care îl paște, începe să se teamă și să se îngrijească de izbăvirea din acea nenorocire și de mântuirea sa. Mai înainte era ca un orb, nepăsându-i și nepurtând grijă de mântuire; acum vede, simte și îi pasă. Cu toate acestea, schimbarea încă nu s-a produs. E numai prilejul de schimbare și chemarea către ea. Acum, harul doar îi spune păcătosului: Vezi în ce te afli, așa că ai grijă, fă ce trebuie pentru mântuire, îl scoate din lanțurile sale obișnuite și îl așează dincolo de ele, dându-i astfel șansa de a alege o viață cu totul nouă, în care să își găsească locul potrivit. Dacă folosește această șansă, va fi spre binele lui; dacă nu, va cădea iarăși în același somn și în aceeași prăpastie a pierzării.

Ne învață Sfinții Părinți

„Tot cel ce se smerește pe sine, se va înălța”

Patericul, ediția a IV-a, revizuită, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia

Zis-a Avva Ioan Colov că un bătrân oarecare duhovnicesc s-a închis pe sine în chilie. Și era renumit în cetate și slavă multă avea și s-a vestit acestuia că vrea oarecare din sfinții părinți să se pristăvească [să moară] și deci să vină să-l heretisească mai înainte de a adormi. Și a socotit întru sine: „De voi ieși ziua, vor alerga oamenii după mine și mi se face multă slavă și nu mă odihnesc cu acestea. Deci, mă voi duce seara prin întuneric și mă voi tăinuî de toți”.

Seara dar, ieșind din chilie, ca unul ce vrea să se tănuiască, iată de la Dumnezeu s-au trimis doi îngeri cu făclii, luminând înaintea lui. Și de aceea, toată cetatea a alergat după dânsul, căutând la slava aceea. Și pe cât i s-a părut că a fugit de slavă, mai mult s-a slăvit. La aceștia se împlinește cuvântul cel scris: „Tot cel ce se smerește pe sine, se va înălța” (Luca 14, 11).

Crâmpoie din lumina sărbătorii

Smerenia este începutul mântuirii

Pr. Iosif Trifa

„Smerenia – zice Fericitul Augustin – este scara ce ne înalță la cele cerești.” „Smerenia – zice Sf. Ioan Gură de Aur – este căruța ce ne ridică la cer”. Celor smeriți, Dumnezeu le dă har (Pilde 3, 34).

Odată, Fericitul Augustin a fost întrebat:

- Care este virtutea cea dintâi și cea mai mare?
- Smerenia! a răspuns Fericitul Augustin.
- Iar după smerenie, care vine în rândul al doilea?
- Smerenia! a răspuns iarăși Fericitul Augustin.
- Iar în rândul al treilea? întrebă omul mirat.
- Smerenia! răspunse și a treia oară Fericitul Augustin.

Smerenia este cea mai aleasă dintre toate virtuțile. Vom spune însă îndată că această virtute se poate învăța numai în școala Mântuitorului, în școala Golgotei, în școala Celui care a zis: „Învățați de la Mine, căci sunt blând și smerit cu inima!” (Matei 11, 29).

Și să nu credeți că e o lecție ușoară aceasta. E lecția cea mai grea. Citiți cu luare-aminte prin Noul Testament și veți afla cu câtă greutate i-a scos Iisus chiar și pe Apostolii Săi de sub ispita trufiei (când discutau care dintre ei să fie „mai mare”).

Iisus Mântuitorul – Care S-a smerit pe Sine până la moarte de cruce – rămâne pilda desăvârșită de smerenie pentru toate vremile și pentru toți oamenii. Oricine pășește cu adevărat pe urmele Domnului câștigă și virtutea smereniei. Oricine intră cu adevărat în școala Golgotei trăiește o viață de neincetată smerenie. Dragostea și smerenia sunt „semnul” că cineva trăiește cu adevărat Evanghelia Mântuitorului.[...]

Dumnezeu smerește mai întâi și apoi ridică. Diavolul, pe de altă parte, îl ridică mai întâi pe om și apoi îl răstoarnă și îl umilește.

Smeriți-vă sub mâna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalțe în vremea cercetării (I Petru 5, 6).

Sfânta Liturghie pe înțelesul nostru

Antifoanele și ecteniile mici (8)

Sursa: „Cartea deschisă a împărăției”, Mitropolitul Bartolomeu Anania

(continuare din numărul anterior)

Antifon este un cuvânt grecesc care înseamnă replică pozitivă, răspuns în acord cu ceea ce s-a spus, un efect pe care eu l-aș asemăna cu ecoul. Cântat de popor, el preia și amplifică ceva din ceea ce s-a spus ori s-a sugerat mai înainte de către preot. În număr de trei, antifoanele se deschid prin repetarea formulei de laudă la adresa Sfintei Treimi:

Poporul: Mărire Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și puzura și în vecii vecilor. Amin.

Acum cred că e momentul să atrag atenția asupra faptului că noi, în limba română, folosim două cuvinte cu același înțeles: *mărire*, coborător din limba latină, și *slavă*, cu obârșia în limba slavonă. Pe seama lor s-au făcut multe speculații, de care nu mă voi ocupa aici. E destul să spun că ele fac parte din marea familie a sinonimelor cu care limba slavonă a îmbogățit-o pe a noastră de-a lungul veacurilor vechi, alăturându-se cuvintelor latine fără să le alunge. Ele sunt folosite după gusturile, preferințele sau rațiunile fiecărui autor. Compozitorii de muzică psaltică, de exemplu, procedează diferit în una și aceeași operă, preferându-l pe *mărire* (cu accentul pe vocală închisă) pentru glasul opt, dar pe *slavă* (cu accentul pe vocală deschisă) pentru glasul cinci. Nu e cazul să ne lăsăm antrenați în tot felul de puritanisme. Purificarea lingvistică nu e mai puțin retrogradă decât cea etnică.

Antifonul întâi este alcătuit din începutul **Psalmului 102**:

Poporul: Binecuvântează, suflute al meu, pe Domnul, și toate cele dinlăuntrul meu, numele cel sfânt al Lui. Bine ești cuvântat, Doamne.

Despre ce înseamnă a-L binecuvânta pe Dumnezeu v-am vorbit pe larg când am tâlcuit începutul Sfintei Liturghii. De asemenea, în altă parte, despre identitatea dintre ființa lui Dumnezeu și numele Lui. Prin expresia „și toate cele dinlăuntrul meu” înțelegem că pe Domnul trebuie să-L binecuvinteze nu numai sufletul ca generalitate, ci și adâncurile cele mai intime ale ființei mele spirituale, străfundul inimii, ca participare totală la actul rugă-

ciunii.

În mănăstirile mari, cu veche tradiție liturgică, se cântă întregul Psalm 102, alternativ, de către cele două strane.

Textul acestui antifon este anume extras din Vechiul Testament, ca prefigurare a bucuriei ce avea să vină prin Iisus Hristos (Care va fi definit și mărturisit în următorul). El se rostește prin gura lui David, unul din profeții care au prevestit venirea lui Mesia ca Mântuitor al lumii.

În timp ce poporul cântă antifonul întâi, **preotul, în altar, se roagă în taină.**

Acum e timpul să vă spun că, în veacurile primare ale Bisericii, rugăciunile care însoțesc antifoanele erau citite cu voce tare, înainte de cântare, în auzul întregului popor. Cu vremea ele au devenit „tainice”, dar nu pentru că ele ar constitui un „secret” al preotului, pe care nu trebuie să-l știe poporul, ci pentru anumite rațiuni practice, pe care nu e cazul să le abordez acum. Eu vi le fac cunoscute fără să „trădez” niscaiva ascunzișuri.

Doamne, Dumnezeul nostru, a Cărui stăpânire este neasemănată și slavă neajunsă, a Cărui milă este nemăsurată și iubire de oameni negrăită, Tu însuși, Stăpâne, potrivit milostivirii Tale, caută spre noi și spre această sfântă biserică și fă bogate milele și îndurările Tale cu noi și cu cei ce se roagă împreună cu noi.

Rugăciunea pune mai întâi în paralelă infinitatea bunătății lui Dumnezeu și puținătatea meritelor noastre. De aceea nu spunem „potrivit vredniciei noastre”, ci potrivit milostivirii Tale. În al doilea rând, chiar când se roagă singur, preotul o face folosind un plural foarte larg, cerându-I lui Dumnezeu să-și facă bogate milele și îndurările cu noi, dar și cu cei ce se roagă împreună cu noi. De altfel, chiar când slujește singur, preotul folosește pluralul, expresie a comuniunii permanente dintre el și credincioși.

Într-o carte de teologie liturgică, Preotul Alexandre Schmemmann notează prezența în această rugăciune a patru adjective cu notație negativă, referitoare la stăpânirea și, respectiv, mila lui Dumnezeu: „neasemănată, neajunsă, nemăsurată, negrăită”⁶¹. Sfinții Părinți ai Bisericii au stabilit încă de timpuriu că Dumnezeu poate fi definit nu numai prin atributele Sale pozitive (viu, veșnic, omniprezent), în ceea ce se cheamă teologia catafatică, ci și prin reversul negativ al acestora (nemuritor, neinceput, necuprins), constituindu-se astfel teologia apofatică. La rândul meu, subliniez faptul că Sfânta Liturghie este și un tezaur de gândire subtilă. (Va urma)

Perioada Triodului - uncuș spre Înviere

Perioada Triodului și semnificația ei pentru viața duhovnicească (1)

Călătoria Postului Mare este însoțită pe tot parcursul ei de mesajul pătrunzător al **Triodului**, carte de cult folosită la strană în această perioadă liturgică. Perioada Triodului, prin slujbele săvârșite în Biserică, îl reazăază pe om în starea de fiu al lui Dumnezeu, ridicându-l din moarte către viață, împreună cu Hristos. Noi nu călătorim singuri în perioada Triodului spre Înviere, ci călătorim împreună cu Domnul Hristos. Astfel, Hristos nu ne descoperă în El doar învierea noastră, ci și drumul spre această înviere.

Denumirea de **Triod** este legată de specificul slujbei Utreniei zilelor de rând din Postul Mare, care la Canon are doar trei ode sau cântări, spre deosebire de canoanele Utreniei din celelalte perioade ale anului bisericesc, care au nouă ode. De aici, denumirea cărții, Triod („trei ode”).

Cartea Triodului cuprinde toate slujbele săvârșite de

Biserică în perioada Postului Mare, pe săptămâni și zile, rânduind viața lăuntrică a creștinilor. În sensul acesta, Triodul nu trebuie privit doar ca o simplă carte de cult, folosită în cadrul slujbelor din această perioadă a anului bisericesc, ci trebuie văzut ca un îndrumător duhovnicesc, prin intermediul căruia strădaniile omului sunt îndreptate către schimbarea vieții lăuntrice, prin puterea nevoinței și milostivirea lui Dumnezeu coborâtă în viața noastră. De altfel, scopul slujbelor și rânduielilor din vremea postului este acela de a-i introduce pe creștini într-un anume mod de viață prin participarea la viața Bisericii, exprimată în slujbele și spiritualitatea ei.

Sinaxarul Duminicii Vameșului și a Fariseului descoperă motivația duhovnicească a Părinților, în alcătuirea Triodului. În conținutul său citim că, atunci când Sfinții Părinți au alcătuit această carte de slujbă, au căutat să arate iubirea lui Dumnezeu față de om, purtarea de grijă a lui Dumnezeu față de omul căzut și posibilitatea acestuia de a redobândi Raiul prin Jertfa și Învierea lui Iisus Hristos asumate în viața sa prin pocăință. Aceste minunate lucrări ale lui Dumnezeu față de creația Sa au fost mărturisite de Sfinții Bisericii ca adevăruri mântuitoare și transmise și nouă până astăzi.

Perioada Triodului debutează **4 duminici pregătitoare pentru vremea Postului Mare.** (Sursa: *Ziarul Lumina*)

(Va urma)